

SOUHRN

Název: Včasně diagnostikované motorické funkce dětí s intrauterinní růstovou retardací a možnosti jejich ovlivnění pomocí fyzioterapeutických metod.

Tato disertační práce je zaměřena na vyšetření dětí s koordinační poruchou hybnosti, které se narodily s rizikovou anamnézou intrauterinní růstová retardace (IUGR). Má upozornit na významné posturální odchylky v 5. týdnu života dětí, které ovlivní jejich motorický vývoj v prvním roce života a mohou být rizikovými ukazateli pro vznik posturálních odchylek typických pro dětské vadné držení těla (VDT).

Cíl: ověřit metodický postup při stanovení kvalitativních ukazatelů nejzávažnějších odchylek pohybových projevů od fyziologického vývoje hybnosti v 5. týdnu života dítěte pomocí vývojové kineziologie. Ověřit účinnost fyzioterapeutických metod, aplikovaných v raném věku novorozence. Zdůraznit nutnost včasné zahájené fyzioterapie před 3. měsícem života dítěte v rámci komplexní péče o děti s rizikovou anamnézou IUGR.

Úkol: zhodnotit vývoj symptomů posturálních odchylek v prvních čtyřech měsících života dítěte. Posoudit, zda odchylky v posturální aktivitě mají vliv na posturální vývoj, a to i v pozdějším věku. Upozornit na nutnost včasného zahájení fyzioterapie v komplexní péči o děti s rizikovou anamnézou IUGR.

Soubor a metody: studie se opírá o výsledky následujících souborů: první celkový soubor 40 probandů s rizikovou anamnézou IUGR, vyšetřených v roce 2001 – 2003. Soubor jsme zpracovali z důvodu získání orientace o výskytu různých odchylek v časném věku. Druhý soubor tvoří 17 probandů s rizikovou anamnézou IUGR, vyšetřených v letech 2001 – 2003 a v roce 2009. Ke zjištění účinku efektu fyzioterapie jsme vyšetřili probandy tohoto souboru podle začátku zahájení fyzioterapie (před a po 3. měsíci). Negativní výsledek tohoto vyšetření nás vedl k tomu, že byli probandi vyšetřeni podle způsobu prováděné fyzioterapie. Porovnávali jsme probandy cvičené pouze Vojtovou metodou s probandy cvičenými kombinací Vojtova metoda + handling podle Bobatha. Třetí soubor tvořilo 12 dětí, které se narodily jako zdravé, bez rizikové anamnézy. Byl souborem kontrolním.

Výsledky: zjistili jsme, že 5. týden je obdobím, kdy jsou posturální odchylky prokazatelně detekované. Signifikantními odchylkami jsou hyperabdukce v kyčelních kloubech, trvalé antevertzní držení pánve, fixované asymetrické držení trupu. Výsledky práce také dokazují, že tyto odchylky zjištěné v 5. týdnu mají vliv na výskyt odchylek pro dětské VDT. Prokázali jsme, že adekvátně volená fyzioterapie účinně ovlivní snížení nefyziologického pohybového projevu. Významnější účinnost jsme zaznamenali při způsobu fyzioterapie kombinací handlingu (podle Bobatha) a Vojtovy metody.

Závěry: ke zjištění a přesnému posouzení charakteru posturálních odchylek v časném věku je fyzioterapeutické vyšetření pouze posturální aktivity nepostradatelné a dostačující. Toto vyšetření umí odečítat a zhodnotit v průběhu pohybové aktivity vzájemnou definovanou funkci všech tělesných segmentů.

Klíčová slova: intrauterinní růstová retardace, centrální koordinační porucha, vývojová kineziologie, posturální aktivita, posturální odchylka, asymetrie, hyperabdukce, antevertze, fyzioterapie, Vojtova metoda, handling, komplexní péče